

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ ๕๓๒

กระทรวงศึกษาธิการ

ดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๓

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลหรือองค์กรเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในศูนย์การเรียนคนต่างด้าว พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๐๗๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลหรือองค์กรเอกชนในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในศูนย์การเรียน
คนต่างด้าว พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ชุด

๑. ข้อเท็จจริง

จากพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานแก่
คณะรัฐมนตรีที่เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณตน เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตอนหนึ่งว่า
“ขอให้ระลึกในคำปฏิญาณ ของท่านที่ว่าเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชน ก็ควรจะเป็นของดีเพราะว่า
ประกอบด้วยประชาชนคนทั่วประเทศ ซึ่งมีความคิด มีความเป็นอยู่แตกต่างกัน ฐานะแตกต่างกัน
ซึ่งยกตัวอย่างบางอย่าง ซึ่งจะเป็นปัญหาที่รัฐบาลจะเผชิญ คือประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามานานแล้ว
แต่ไม่เป็นคนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยที่แท้จริง เขาอยู่และเกิด ในเมืองไทย แต่ไม่ได้รับประโยชน์
ของความเป็นไทย สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเหมือนกันเพราะว่าถ้าหากว่า มีคนที่อยู่ในเมืองไทยแล้ว
ก็มีความน้อยใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป” ทั้งนี้รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสอง ได้กำหนดไว้ว่า “การเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ
ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ
ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
จะกระทำมิได้” ประกอบกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี
ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ข้อ ๓ นโยบาย สังคม และคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะนโยบาย
การศึกษา ข้อ ๓.๑.๔ ได้กำหนดไว้ว่า “จัดให้ทุกคนมีโอกาส ได้รับการศึกษาฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาล
ไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาค และ
เป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ
ผู้อยู่ใน สภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับ
การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน” บนพื้นฐานของความเชื่อว่าการเลือกปฏิบัติระหว่างมนุษย์ที่มี
ความแตกต่างด้านเชื้อชาติ สีผิว และเผ่าพันธุ์กำเนิด เป็นอุปสรรคประการหนึ่งต่อความสัมพันธ์ฉันมิตร
และสันติภาพระหว่างชาติ และอาจก่อความสงบสุขและสวัสดิภาพในชุมชน และความสมานฉันท์

/ระหว่าง...

ระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่เคียงข้างกันแม้แต่ภายในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การยูเนสโก และได้ลงนามรับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย การขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ข้อ ๕(ฉ) ว่าด้วย “สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (๕) สิทธิในการได้รับการศึกษาและการฝึกอบรม”

(ก) สภาพปัญหา

ด้วยในปัจจุบันสภาพปัญหาบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยที่ติดตามบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองเข้ามาขายแรงงานในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก มีบุตรที่เกิดในประเทศไทยไม่ต่ำกว่าปีละ ๕,๐๐๐ คน ปัจจุบันมีบุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน ที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการแก้ไข ปัญหา โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ หรือเอกชนและได้รับเงินอุดหนุนรายหัวเท่ากับเด็กที่มีสัญชาติไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ชักจูงให้เด็กเหล่านี้เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐและเอกชน ตามมติดังกล่าว แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงได้ เพราะจำนวนเด็กและเยาวชนเหล่านี้เพิ่มขึ้นกว่า ๓ เท่าในระยะ ๔ - ๕ ปี และประกอบกับองค์กรเอกชนยังมีความประสงค์ที่จะจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนเหล่านี้ต่อไป แต่ก็ยังขาดความพร้อมที่จะจัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชน ปัญหาสำคัญเด็กและเยาวชนเหล่านี้มีการเคลื่อนย้ายถ่ายเทสูง การจัดตั้งศูนย์การเรียนไม่ถูกต้อง ปัจจุบันมีศูนย์การเรียนลักษณะนี้กระจายอยู่ทั่วประเทศประมาณ ๑๓๐ กว่าแห่ง จำนวนนักเรียนประมาณ ๙๘,๐๐๐ กว่าคน หากปล่อยไว้จะกลายเป็นปัญหาความมั่นคงของประเทศในระยะยาว ทั้งนี้เนื่องจาก

(๑) หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนเหล่านี้ได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ

(๒) ผู้จัดตั้งศูนย์เป็นบุคคลหรือองค์กรเอกชนต่างชาติ เจตนารมณ์ของผู้ที่จัดตั้งมีทั้งต้องการให้เป็นสาธารณะประโยชน์ แต่ยังมีส่วนจัดตั้งเพื่อธุรกิจหรือมีสิ่งอื่นแอบแฝง

(๓) ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นคนต่างชาติ ซึ่งมีปัญหาการเข้าเมืองโดยไม่ถูกต้อง

(๔) หลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรที่องค์กรเอกชนพัฒนาจัดทำขึ้นเอง หรือนำหลักสูตรจากประเทศอื่นมาใช้ที่ไม่มีประเทศหนึ่งประเทศใดรับรอง ทำให้ไม่สามารถได้วุฒิทางการศึกษา หรือไม่สามารถเทียบวุฒิกับระบบการศึกษาไทย

(๕) ผู้สำเร็จการศึกษาไม่สามารถเรียนต่อระดับการศึกษาที่สูงขึ้นได้ และขาดคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพ

(๖) ศูนย์การเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง

(๗) การเรียนการสอนขาดความชัดเจนในเรื่องของสาระการเรียนรู้ หากมีการเรียนการสอนที่มุ่งต่อการเป็นภัยหรือความสงบของประเทศเพื่อนบ้าน อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(๘) สถานที่จัดการเรียนการสอนบางแห่งไม่เหมาะสมและขาดหลักสุขาภิบาล

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลหรือองค์กรเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในศูนย์การเรียนคนต่างด้าว พ.ศ.

/(ข) วัตถุประสงค์...

(ข) วัตถุประสงค์

- (๑) จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของประเทศ
- (๒) ให้แหล่งการเรียนรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ที่บุคคลหรือองค์กรเอกชนจัดตั้งขึ้นสามารถจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ได้อย่างมีคุณภาพ
- (๓) รัฐสามารถตรวจสอบมีข้อมูลจำนวนเด็ก ผู้สอนได้ และกำกับ ติดตาม นิเทศ ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านวิชาการ

(ค) เป้าหมาย

ให้มีคณะกรรมการระดับชาติในการพิจารณาด้านการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แก้ไข ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

๒. ผลกระทบ

(ก) ด้านความมั่นคงของประเทศ

- (๑) ประเทศเป็นที่ยอมรับของนานาชาติอารยประเทศ ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ
- (๒) รัฐสามารถเข้าไปตรวจสอบ มีข้อมูลรายบุคคลของเด็กและเยาวชน ผู้สอนและบุคลากรที่เรียน และปฏิบัติงานอยู่ในแหล่งการศึกษาหรือศูนย์การศึกษา
- (๓) รัฐสามารถกำกับ ติดตาม ทั้งด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระและการจัดการเรียนที่ไม่ให้เป็นปฏิปักษ์ ต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศหรือประเทศเพื่อนบ้าน
- (๔) สร้างจิตสำนึก ความผูกพัน รักประเทศและคนไทย

(ข) ด้านสังคม

- (๑) บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ได้รับการยอมรับ และได้รับการศึกษาตามศักยภาพ จะเป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม ดำรงตนอยู่ในสังคมที่มีความแตกต่าง ทั้งด้านศาสนา วัฒนธรรม เชื้อชาติ สีผิว เผ่าพันธุ์กำเนิด อย่างสันติและมีความสุข
- (๒) บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ได้รับการยอมรับ และได้รับการศึกษาตามศักยภาพ จะประพฤติตนอยู่ในกรอบเคารพกฎหมาย หลักธรรมของศาสนาที่ตน นับถือและประกอบสัมมาชีพ ไม่ทำตนให้เป็นภาระของสังคม
- (๓) บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งได้รับการศึกษา สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้และอยู่ร่วมกันในสังคม

(ค) ด้านเศรษฐกิจและการเมือง

- (๑) ผู้ที่เรียนจบหลักสูตรสามารถได้รับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรสามารถเรียนต่อ ในระดับสูงขึ้น ทั้งสายสามัญและสายอาชีพสามารถประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตน
- (๒) เป็นแรงงานในสถานประกอบการหรือพัฒนาอาชีพของตนให้มีรายได้เข้าประเทศ
- (๓) เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย และยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

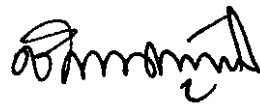
/๓. ข้อพิจารณา...

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลหรือองค์กรเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในศูนย์การเรียนคนต่างด้าว พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิของบุคคลหรือองค์กรในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทยในศูนย์การเรียนคนต่างด้าว พ.ศ. จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๕๖